

संपादकीय

दररोज सकाळी रिकाम्या पोटी सुके नारळ खाल्ल्याने शरीरात काय बदल होतात

नारळ असो किंवा मग नारळ पाणी आपल्यासाठी किती महत्त्वाचं असतं हे आपल्या सर्वांनाच माहित आहे. एवढंच नाही तर नारळ तेलही आपल्या ब्यूटी रेमीडीमध्ये आपण वापरतो.पण ते नारळ पाणी असो, नारळाचे तेल असो, नारळाचा गर असो किंवा सुका नारळ असो. अगदी त्याची पानेही अनेक गोष्टी बनवण्यासाठी वापरली जातात. अनेकांना हे माहित नसेल की, जर दररोज सकाळी रिकाम्या पोटी नारळ किंवा सुके नारळ खाल्ले तर त्याचा आरोग्यावर काय परिणाम होतो? काय फायदे मिळतात? चला जाणून घेऊयात ऊर्जा वाढवण्यासाठी उपयुक्त नारळामध्ये हेल्थी फॅट्स असतात. हे फॅट्स शरीराला ऊर्जा देण्याचं काम करतात. अशा परिस्थितीत, सकाळी रिकाम्या पोटी कोरडे म्हणजे सुका नारळ खाल्ल्याने शरीर दिवसभर ऊर्जावान राहते आणि थकवा कमी होतो. व्यायाम करणाऱ्या किंवा रोजच्या धावपळीच्या जीवनशैली जगणाऱ्या लोकांसाठी नारळ विशेषतः फायदेशीर आहे. त्यामुळे शरीराला आलेला थकवा जाणवत नाही. पचनासाठी फायदेशीर नारळामध्ये फायबर आणि नैसर्गिक प्रोबायोटिक्स असतात जे आतड्यांचे आरोग्य सुधारतात. अशा परिस्थितीत, दररोज सकाळी रिकाम्या पोटी नारळ खाल्ल्याने पचन सुधारते. यामुळे बद्धकोष्ठता, पोट फुगणे आणि अपचन यासारख्या समस्या कमी होऊ शकतात. रोगप्रतिकारशक्ती वाढवते नारळामध्ये लॉरिक अॅसिड असते जे शरीराला विषाणू, बॅक्टेरिया आणि संसर्गाशी लढण्यास मदत करते. याशिवाय, त्यात पोटॅशियम, मॅग्नेशियम आणि अँटीऑक्सिडंट्स असतात जे शरीराची रोगप्रतिकारक शक्ती मजबूत करते. नारळ नियमितपणे खाल्ल्याने सर्दी आणि खोकला सारख्या आजारांचा धोका कमी होतो. त्वचेसाठी नैसर्गिक मॉइश्चरायझर नारळातील निरोगी फॅट्स त्वचेला आतून हायड्रेट ठेवतात. यामुळे त्वचा मऊ आणि चमकदार राहते. नारळाचे तेल नैसर्गिक मॉइश्चरायझर म्हणून देखील काम करते आणि मुरुमे, कोरडेपणा आणि तेलकट त्वचेच्या समस्या कमी करते. रक्तातील साखर नियंत्रित ठेवते नारळाचा ग्लायसेमिक इंडेक्स कमी असतो, त्यामुळे मधुमेहाच्या रुग्णांसाठी तो एक चांगला पर्याय आहे. त्यात असलेले इन्युलिन फायबर रक्तातील साखरेची पातळी स्थिर ठेवण्यास मदत करते. अशाप्रकारे, नारळ तुमच्यासाठी एक सुपरफूड म्हणून काम करू शकते. तसेच तुम्ही वर्षभर तुमच्या आहारात त्याचा समावेश करू शकता.

विक्रम-32 भारतीय स्वनिर्मित सेमी कंडक्टर भारताच्या तंत्रज्ञान स्वावलंबनाची नवी क्रांती

लेख : संजय पाटील, एस्सेनेट टेक्नॉलॉजीज, नाशिक २ सप्टेंबर २०२५ हा दिवस भारतासाठी ऐतिहासिक ठरला. बेंगळुरूमध्ये झालेल्या सेमिकॉन इंडिया २०२५ परिषदेत देशाचा पहिला पूर्णपणे स्वदेशी मायक्रोप्रोसेसर “विक्रम-३२” पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांना सादर करण्यात आला. हा क्षण भारताच्या तंत्रज्ञान स्वावलंबनाचे प्रतीक ठरला. केंद्रीय आयटी मंत्री अश्विनी वैष्णव यांनी हा प्रोसेसर “Designed & Made in India, Trusted by the World” या संदेशासह अर्पण केला. आजवर भारत परदेशी कंपन्यांच्या चिप्सवर अवलंबून होता. मोबाईल, संगणक, उपग्रह, संरक्षण, ऑटोमोबाईल अशा क्षेत्रांत सेमीकंडक्टरची मोठी गरज असते. त्यामुळे देशांतर्गत उत्पादनाची ही सुरुवात तांत्रिकच नव्हे तर आर्थिक व धोरणात्मक स्वातंत्र्याचा टप्पा मानला जातो. विक्रम-३२ हा भारताचा पहिला ३२-बिट स्वदेशी प्रोसेसर आहे. त्याची रचना व निर्मिती इस्त्रोच्या Semiconductor Laboratory मध्ये झाली आहे. भारतीय वैज्ञानिकांनी पूर्णपणे आपली कौशल्या वापरून हा प्रोसेसर तयार केला आहे. या चिपचे सर्वात मोठे वैशिष्ट्य म्हणजे तिची विश्वासार्हता आणि कठीण परिस्थितीतही काम करण्याची क्षमता. उपग्रह, संरक्षण, वैज्ञानिक संशोधन अशा संवेदनशील क्षेत्रांसाठी ही चिप अतिशय उपयुक्त आहे. यामुळे आत्मनिर्भर भारत या संकल्पनेला मोठे बळ मिळाले आहे. पंतप्रधान नरेंद्र मोदींनी या प्रसंगी भाषण करताना सेमीकंडक्टरचे महत्त्व वर्णन केले. त्यांच्या मते, “२१व्या शतकातील तेलापेक्षा मौल्यवान वस्तू म्हणजे सेमीकंडक्टर, हे खरे तर डिजिटल डायमंड्स आहेत.” त्यांनी भारत आज केवळ ग्राहक न राहता निर्माता बनत असल्याचे

सांगितले. डिजिटल इंडिया, मेक इन इंडिया आणि आत्मनिर्भर भारत या संकल्पनांचा पाया हाच आहे. मोदींनी वैज्ञानिक व अभियंत्यांचे विशेष कौतुक केले. त्यांच्या म्हणण्यानुसार या चिप्स भारताच्या संरक्षण, अंतराळ, औद्योगिक आणि ऊर्जा क्षेत्रांसाठी नवे दरवाजे उघडतील. विक्रम-३२ चा उपयोग अत्यंत जटिल गणना, उच्च कार्यक्षमता आणि सुरक्षित डेटा प्रक्रियेसाठी होणार आहे. DRDO, इस्रो, औद्योगिक उत्पादन, कृत्रिम बुद्धिमत्ता आणि उच्च कार्यक्षम संगणन या सर्व क्षेत्रांत त्याचा वापर केला जाणार आहे. उपग्रह मोहिमा, क्षेपणास्त्र नियंत्रण प्रणाली, सायबर सुरक्षा आणि डिजिटल पायाभूत सुविधा यासाठी विश्वासार्ह चिपची गरज असते. त्यामुळे हा प्रोसेसर भारताच्या सुरक्षिततेसाठीही महत्त्वाचा ठरेल. अमेरिका, तैवान, दक्षिण कोरिया, चीन यांसारख्या देशांतच चिप उत्पादन होते. अशा स्थितीत भारताने स्वदेशी चिप तयार करणे म्हणजे तांत्रिक स्वावलंबनाची मोठी झेप आहे. या परिषदेच्या माध्यमातून सरकारने सेमीकंडक्टर क्षेत्रासाठी आखलेल्या व्यापक धोरणांची माहिती दिली. इंडिया सेमीकंडक्टर मिशन अंतर्गत मोठी गुंतवणूक, संशोधन सुविधा, कर प्रोत्साहन आणि जागतिक भागीदारीचा आराखडा मांडण्यात आला आहे. गुजरातमधील सानंद येथे उभारलेल्या OSAT सुविधेतून लवकरच मेड-इन-इंडिया चिप्स बाजारात येणार आहेत. मोदींनी जाहीर केले की “२०२५ च्या शेवटी पहिल्या चिप्स ग्राहकांपर्यंत पोहोचतील.”

भारताचा हा सोपा नव्हता. चिप निर्मिती ही अत्यंत गुंतागुंतीची प्रक्रिया आहे. त्यासाठी अज्बावधी रुपयांची गुंतवणूक, उच्च दर्जाच्या प्रयोगशाळा व जागतिक तज्ज्ञांचे सहकार्य आवश्यक असते. आतापर्यंत भारत आयटी सेवा

आणि सॉफ्टवेअरमध्ये आघाडीवर होता; परंतु हार्डवेअर विशेषतः सेमीकंडक्टर उत्पादनात मागे होता. विक्रम-३२ मुळे ही कमतरता भरून निघत आहे. यामुळे आयातीवरील अवलंबन कमी होऊन रोजगारनिर्मिती वाढेल. जगभरात सेमीकंडक्टर उद्योगाला रणनीतिक महत्त्व आहे. कोविड-१९ च्या काळात चिप्सच्या तुटवड्याने अनेक उद्योग ठप्प झाले. याच पार्श्वभूमीवर भारताने आत्मनिर्भरतेची दिशा स्वीकारली. विक्रम-३२ ही त्या प्रवासातील पहिली ठोस उपलब्धी आहे. यामुळे भारत भविष्यात केवळ आपल्या गरजा पूर्ण करणार नाही तर निर्यातीतही वाटचाल करू शकेल. या यशामुळे जागतिक गुंतवणूकदार भारतावर अधिक विश्वास ठेवतील. या प्रकल्पामागे इस्रो, DRDO आणि देशभरातील संशोधन संस्थांचा मोठा वाटा आहे. डिझाईनपासून उत्पादनापर्यंतची संपूर्ण प्रक्रिया देशांतर्गत झाली. शेकडो वैज्ञानिक आणि अभियंत्यांनी अथक परिश्रम करून हे यश मिळवले. त्यामुळे भारतातील विद्यार्थ्यांना व संशोधकांना नवी प्रेरणा मिळेल. देशातील महाविद्यालयांत सेमीकंडक्टर अभ्यासक्रम सुरू होतील. पुढील

दशकात हजारो कुशल तंत्रज्ञांची गरज भासेल. त्यामुळे विक्रम-३२ हा केवळ प्रोसेसर नसून भावी पिढ्यांसाठी संधीचा दरवाजा आहे. सरकारने या क्षेत्रासाठी PLI योजना सुरू केली आहे. गुंतवणूकदारांना करसवलती, वीज, पाणी, जमीन अशा सुविधा दिल्या जात आहेत. अनेक आंतरराष्ट्रीय कंपन्या भारतात उत्पादन केंद्रे उभारण्यासाठी उत्सुक आहेत. पुढे ५ नॅनोमीटर व त्याहून अत्याधुनिक चिप्सची निर्मिती करणे हे उद्दिष्ट ठेवले आहे. यामुळे भारत केवळ ग्राहक राहणार नाही तर तंत्रज्ञान पुरवठादार बनेल. राष्ट्रीय सुरक्षेच्या दृष्टीनेही हे पाऊल महत्त्वाचे आहे. परदेशी चिप्समुळे डेटा लीक, सायबर हल्ल्यांचा धोका असतो. स्वदेशी चिप्समुळे हे धोके कमी होतील. क्षेपणास्त्र, उपग्रह संप्रेषण व लष्करी संगणक प्रणाली आता अधिक सुरक्षित होतील. ५G, ६G, कृत्रिम बुद्धिमत्ता, क्वांटम संगणन यांसाठीही स्वदेशी चिप्स निर्णायक ठरतील. यामुळे भारत जागतिक स्तरावर विश्वासार्ह भागीदार म्हणून उदयास येईल. आर्थिक दृष्टीनेही या प्रकल्पामुळे प्रचंड रोजगारनिर्मिती होईल. २०३० पर्यंत सेमीकंडक्टर बाजाराचा आकार ट्रिलियन डॉलर्सपर्यंत पोहोचेल. भारतातील MSME उद्योग या साखळीत सहभागी होऊ शकतात. यामुळे शहरी व ग्रामीण भागातही रोजगार निर्माण होईल. आयातीवरील खर्च कमी झाल्याने परकीय चलनाची बचत होईल.

एकूणच, विक्रम-३२ चिप हा भारताच्या तंत्रज्ञान इतिहासातील महत्त्वाचा टप्पा आहे. हे केवळ एक उत्पादन नाही, तर आत्मनिर्भरतेचे प्रतीक आहे. यामुळे भारत स्वतंत्र, विश्वासार्ह आणि स्वायत्त राष्ट्र म्हणून जागतिक स्तरावर ओळख निर्माण करेल. मोदींनी योग्यच म्हटले की, “आजचा दिवस भारताच्या भविष्यातील डिजिटल सामर्थ्याची नांदी आहे.” विक्रम-३२

भालचंद्र माने यांना पत्रकार पदविका

नवी मुंबई : भारत सरकार मान्यता प्राप्त, दर्पणकार बाळशास्त्री जांभेकर वृत्तपत्रकार संस्था(संघ) यांच्या विद्यमाने झालेल्या वृत्तपत्र विद्या पदविका परीक्षेत नेरूळ येथील भालचंद्र विनायक माने यांना प्रथम श्रेणीत उत्तीर्ण झाल्याबद्दल पत्रकार पदविका प्रदान करण्यात येत आहे. सदर पत्रकार पदविका प्रदान समारंभ रविवार दिनांक ७ सप्टेंबर २०२५ रोजी रोटरी क्लब सभा, नाशिक येथे नरहरी जिरवाळ, अन्न व औषध प्रशासन मंत्री (महाराष्ट्र शासन), पद्मश्री चैत्राम जी. पवार निसर्ग व पर्यावरण संरक्षक, धुळे, दिनेश

भोईर संस्थापक अध्यक्ष, दिनेश भागीरथ भोईर सामाजिक प्रतिष्ठान व सौ. कृतिका संदीप मराठे, संचालिका, पत्रकार पत्रिका कोर्स. यांच्या प्रमुख उपस्थितीत होणार आहे. दर्पणकार बाळशास्त्री जांभेकर पत्रकार पदविका कोर्स श्रीमती कृतिका देशपांडे यांनी खूप सखोलपणे अभ्यासक्रम तयार केला असून या कोर्समध्ये वृत्तपत्रिकेचा इतिहासाबरोबरच आधुनिक व्हिडिओ एडिटिंग, लघुलेखन, ऑडिओ कंटेंट, मॅनेजमेंट, वेब डिझाईन या सोबत संशोधन तपास मुलाखत, अहवाल देणे, लेखन अशा अनेक गोष्टी बरोबर पत्रकारांना संपूर्ण

पत्रकारिता करण्याचे ज्ञान, कायदेशीर बाबींसह पत्रकारिता, पुस्तकाद्वारे विषयातील अभ्यासक्रम आणि व्हाइडअप च्या संदेशाद्वारे माहिती देऊन तसेच आखणी बंद प्रश्नपत्रिका द्वारे परीक्षा घेऊन उत्तीर्ण पत्रकारांना शासन मान्यताप्राप्त पदवीदान प्रदान करण्यात येते. यामुळे पत्रकारांना आत्मविश्वासासह समाजसेवेसाठी हे उत्तम व्यासपीठ उपलब्ध झाले आहे. शालेय शिक्षणापासून भालचंद्र माने यांना वाचन, लेखन याची आवड होती. नवी मुंबईतील पत्रकार सुभाष हांडे देशमुख यांनी मला प्रोत्साहित केले आणि थोडे बहुत लिहिता

लिहिता माझी पत्रकारिता वृद्धिंगत होत गेली. असे प्रांजळपणे सांगत भालचंद्र माने सांगतात की दर्पणकार बाळशास्त्री जांभेकर पत्रकार संस्था यांची जाहिरात फेसबुकवर पाहिल्यानंतर तेथे संपर्क साधला व श्रीमती कृतिका संदीप मराठे यांनी पत्रकार कोर्स बदल मोलाचे मार्गदर्शन केल्यानंतर सदर कोर्स पूर्ण केला. चांगल्या गुणवत्तेने पास झाल्याने आणि खूप माहिती गाठीशी आल्याने मला पत्रकारिता करण्याकरता आत्मविश्वास अधिक दृढ झाला.

आदिवासींच्या नेत्या प्रतिभाताई शिंदे यांचा उज्जैनकर फाउंडेशन तर्फे सत्कार

शिवचरण उज्जैनकर फाउंडेशनचे संस्थापक अध्यक्ष डॉ.शिवचरण उज्जैनकर यांनी नुकतीच लोक संघर्ष मोर्चाच्या राष्ट्रीय अध्यक्षा मा. प्रतिभाताई शिंदे यांची जळगाव येथे त्यांचे निवासस्थानी सदिच्छा भेट घेतली याप्रसंगी डॉ. उज्जैनकर यांनी मा.प्रतिभाताई शिंदे यांचा गुलाब बुके देऊन सत्कार केला प्रतिभाताई शिंदे या अनेक वर्षांपासून आदिवासी बंधू भगिनींच्या ज्वलंत प्रश्नांकडे व त्यांच्या न्याय हक्कांसाठी शासनाचे लक्ष वेधून घेण्यासाठी विविध मोर्चे आंदोलने करीत आहेत आदिवासींच्या नेत्या

म्हणून त्यांचे नावलौकिक आहे डॉ. उज्जैनकर यांनी अनेक वेळा प्रतिभाताई यांची भेट घेऊन

विविध सामाजिक कार्यांविषयी चर्चा केलेली आहे प्रसंगी ताईंनी उज्जैनकर फाउंडेशनच्या

अखंड यशस्वी कार्याबद्दल चर्चा करून अभिनंदन केले डॉ.उज्जैनकर हे गेल्या 27 वर्षांपासून नवीन माध्यमिक विद्यालय, पारंबी तालुका मुक्ताईनगर येथे शिक्षक म्हणून कार्य करत आहे तरी देखील नोकरी सांभाळून त्यांनी गेल्या 25 वर्षांपासून शिवचरण उज्जैनकर फाउंडेशनच्या माध्यमातून शैक्षणिक, सामाजिक, साहित्यिक ,कला ,आरोग्य अशा विविध क्षेत्रांमध्ये नेत्र दीपक कार्य करीत आहे याविषयी प्रतिभाताई शिंदे यांनी डॉ. शिवचरण उज्जैनकर यांचे मनापासून अभिनंदन व कौतुक केले.

नौरोसजी वाडिया महाविद्यालयातील कर्मचारी श्री दिनेश खैरे काव्यभूषण सन्मान पुरस्कार २०२५

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर सार्वजनिक वाचनालय (रजि.) संचलित साहित्यरंग साहित्यमंच, नाशिक आयोजित साहित्य महोत्सव २०२५ नाशिक येथे पुरस्कार वितरण आणि कवी संमेलन या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. संपूर्ण महाराष्ट्रातून विविध क्षेत्रातील उल्लेखनीय कार्य केलेल्या व्यक्तींना विविध पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले. साहित्य क्षेत्रातील उल्लेखनीय कार्याबद्दल पुणे येथील नामांकित शिक्षण संस्था नौरोसजी वाडिया महाविद्यालयातील कार्यरत कर्मचारी नवोदित कवी, लेखक, श्री दिनेश ताराचंद खैरे

.यांना काव्यभूषण सन्मान पुरस्कार २०२५ सन्मानपूर्वक दिनांक ३१ ऑगस्ट २०२५ रोजी स्थळ आजीचं पुस्तकाचं हॉटेल, मुंबई आग्रा महामार्ग, दहावा मैल, ओझर, नाशिक या ठिकाणी कार्यक्रमालाच्या अध्यक्ष मा. स्वाती संजय सोनवणे (सामाजिक कार्यकर्त्या), उद्घाटक, मा. श्री सुभाष टिपरे सर (ज्येष्ठ साहित्यिक), प्रमुख पाहुणे, मा. श्री माणिकराव गोडसे (ज्येष्ठ कवी), संमेलनाच्या अध्यक्षा मा. सुनंदा साहेबराव पाटील (ज्येष्ठ कवयित्री), माननीय श्री सुशील कुमार देवराम शिंदे (शिवव्याख्याते, काव्या अभ्यासक), निवेदक, मा. भाग्यश्री

प्रवीण जाधव यांच्या शुभ हस्ते साहित्य क्षेत्रातील प्रसिद्ध समजला जाणारा काव्यभूषण सन्मान पुरस्कार २०२५ आकर्षक सन्मानचिन्ह, सन्मानपत्र देऊन सन्मानपूर्वक प्रदान करण्यात आला.श्री दिनेश खैरे हे मितभाषी,मृद स्वभावाचे, सेवा

कार्यतत्पर,कवी लोकसाहित्य म्हणून सुपरिचित आहेत. सांस्कृतिक, अध्यात्मिक अशा सर्व क्षेत्रात त्यांचा वावर आहे. त्यांची दोन पुस्तके सुद्धा प्रकाशित आहेत. यापूर्वी त्यांना अनेक राज्यस्तरीय व आंतरराष्ट्रीय स्तरावर अनेक पुरस्कार प्राप्त झाले

आहेत. त्यांचे अनेक मानसन्मान सोहळे झाले आहेत.श्री दिनेश खैरे यांना मॉर्डन एज्युकेशन सोसायटीचे विश्वस्त मा. प्रा.श्री सचिन सानप (सर), नौरोसजी वाडिया म हाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.श्री वसंत चावुकस्वार (सर), माजी प्रबंधक, श्री राजेंद्र तागडे(सर), डॉ. प्रकाश चौधरी (सर),डॉ. श्री. लक्ष्मण चौधरी (सर), डॉ.श्री अशोक उबाळे (सर) सहसंचालक(उच्च शिक्षण) विभाग पुणे, डॉ. अर्चना बोन्हाडे (मॅडम) प्रशासन अधिकारी(उच्च शिक्षण)विभाग पुणे. श्री अरविंद भागवत सर,श्री माणिक मुंडे सर,श्री बाळासाहेब पोटें सर,श्री विनायक

चव्हाण सर,श्री विजय सावरतकर सर,माजी गटशिक्षणाधिकारी श्री ए.बी. पाटील सर,प्रा.सौ संजीवनी पाटील (मॅडम),श्री नामदेव गवळी सर,श्री सुरेश पाटील सर,श्री राजाराम साधले सर,श्री शिवाजीराव जामदार गुरुजी,श्री शिवाजीराव हराळे म स्तर, श्री सतीश गोगावले,श्री राम यादव सर,आदींचे मार्गदर्शन लाभले. सामाजिक शैक्षणिक व साहित्यिक क्षेत्रातील उल्लेखनीय कामगिरीबद्दल काव्यभूषण सन्मान पुरस्कार २०२५ मिळाल्याबद्दल श्री दिनेश ताराचंद खैरे यांचे समाजाच्या विविध थरातून त्यांच्यावर अभिनंदन व शुभेच्छा वर्षाव होत आहे.

आदर्श शिक्षक, डॉ. सर्वपल्ली राधाकृष्णन

शिक्षणाच्या ज्योतीतून अज्ञानाचा अंधार दूर करत नवभारताची सुशिक्षित पिढी घडविणा-या सर्व शिक्षकांना, विद्यार्थ्यांना आणि समस्त भारतीयांना शिक्षक दिनाच्या हार्दिक शुभेच्छा.

राष्ट्र निर्मितीचा मूळ पाया घालणारी एकच व्यक्ती म्हणजे शिक्षक होय. आणि ते व्यक्ती म्हणजे डॉ. सर्वपल्ली राधाकृष्णन होय, यांचा जन्मदिन, हा शिक्षक दिन म्हणून साजरा करतात. ते कुशल वक्ते, थोर विचारवंत, विद्वान, उत्तम लेखक व आदर्श शिक्षक होते. त्याचे शिक्षणावरील प्रेम आणि विद्वत्तेमुळेच आपल्या भारत देशात त्यांचा जन्म दिवस हा शिक्षक दिन म्हणून साजरा केला जातो. त्यांनी भारताचे राष्ट्रपती व थोर शिक्षकतज्ञ म्हणून जगात त्यांनी ख्याती मिळविली होती. 5 सप्टेंबर 1888 रोजी त्यांचा जन्म झाला. त्यांचे जन्मगाव मद्रास प्रांतातील तिरुत्तानी येथे झाला लहानपणापासून ते अतिशय हुशार होते. विविध शिक्षण संस्थांमधून टप्प्या टप्प्याने शिक्षण पूर्ण करीत ते एम. ए. झाले पुढे मद्रास, मैसूर, कोलकत्ता इत्यादी ठिकाणी त्यांनी तत्त्वज्ञानाचे प्राध्यापक म्हणून नोकरी केली. पुढे ते आंध्र विद्यापीठाचे उपकुलगुरू झाले

इंग्रजी भाषेवर त्यांचे अत्यंत प्रभुत्व होते. ते तत्त्वज्ञान हा अतिशय अवघड विषय सोपा करून शिकवीत असत. डॉ. सर्वपल्ली राधाकृष्णन यांनी स्वामी विवेकानंद, स्वामी रामतीर्थ यांच्या प्रमाणे परदेशातही भारतीय संस्कृतीची ओळख सर्वांना करून दिली. हिंदू तत्त्वज्ञानावरील त्यांची भाषणे परदेशात खूप गाजली. काही दिवस त्यांनी परदेशात प्राध्यापक म्हणूनही काम केले. काही काळ ते बनारस विद्यापीठाचे कुलगुरू म्हणून कार्यरत होते.

आपला भारत देश स्वातंत्र्य झाल्यानंतर रशियात भारताचे वकील म्हणून ते राहिले. तसेच भारताचे उपराष्ट्रपती म्हणूनही त्यांच्यावर जबाबदारी होती. भारताचे राष्ट्रपती होण्याचा मानही त्यांना मिळाला. जगातील थोर तत्त्ववेत्ते म्हणून ते प्रसिद्ध झाले . संपूर्ण भारतात त्यांचा जन्मदिन हा शिक्षक दिन म्हणून साजरा करण्यात येतो. आदर्श शिक्षकांचा गौरवही याच दिवशी केंद्र शासन व राज्य शासनातर्फे करण्यात येतो. स्वतःपेक्षा आपल्या कामाला श्रेष्ठत्व द्यावे हे सांगण्यासाठीच आदरणीय डॉ. सर्वपल्ली राधाकृष्णन यांचा जन्मदिन शिक्षक दिन म्हणून साजरा करण्यात येतो. एक आदर्श शिक्षक म्हणून त्यांची ख्याती आहे.

खरतर शिक्षक दिन हा राष्ट्राचे भविष्य घडविणा-या शिक्षकांचा सन्मान आहे. आजचा दिवस आपल्या शिक्षकाबद्दल आदर व कृतज्ञता व्यक्त करण्याचा आहे. शिक्षक व विद्यार्थ्यांचे नाते अतूट असते. शिक्षक हा विद्यार्थ्यांच्या भविष्याचा निर्माता आहे. कुंभार ज्याप्रमाणे मातीच्या गोळ्याला आकार देऊन सुंदर मडके बनवतो, त्याप्रमाणे शिक्षक हा विद्यार्थ्यांच्या जीवनाला आकार देत असतो. खर पाहिले तर शिक्षक आज भावी पिढीचे शिल्पकार आहेत. शिक्षण हाच देशाच्या विकासाचा खरा मूलमंत्र आहे. शिक्षक हे समाज परिवर्तनाचे माध्यम आहे. यामध्ये शिक्षकांनी आपल्या विद्यार्थ्यांना योग्य दिशा दाखवतो. समाजात घडणाऱ्या वाईट चालीरीती, रूढी परंपरा बंद करून समाज प्रबोधनाचे कार्य हे फक्त शिक्षकच करू शकतात. आणि त्यात शिक्षकांची भूमिका फार मोलाची आहे. ज्याप्रमाणे माळी झाडाची काटछाट करून त्याला सुंदर बनविते, त्याप्रमाणे शिक्षकही आपल्या विद्यार्थ्यांचे दुर्गून दूर करून त्यांच्यात सदगुणांचा विकास घडवून आणतात. म्हणूनच आज आदर्श शिक्षक बनने ही काळाची गरज आहे.

सौ. ज्योत्सना भास्कर बन्सोड मु. कुरुखेडा जि. गडचिरोली

श्री. जय श्रीराम गणेश मंडळा मार्फत प्रबोधनात्मक काव्य मैफिल उत्साहात संपन्न

छत्रपती संभाजीनगर (प्रतिनिधी)- दिनांक 31 ऑगस्ट 2025 रोजी श्री. जय श्रीराम गणेश मंडळ श्रीराम नगर, पाटोदा रोड, छत्रपती संभाजीनगर आयोजित प्रबोधनात्मक काव्य मैफिल उत्साहात संपन्न झाली. गणेश भक्तांच्या उपस्थितीत महाराष्ट्रातील नामांकित कवी आणि कवयित्रींच्या बहारदार काव्यरचनांनी माणसाच्या मनाचा ठाव घेतला.

कवी, लेखक, समीक्षक श्री विजयकुमार पांचाळ, कवयित्री गायिका सौ. सुनिताताई गोविंद कपाळे, कवी, समुपदेशक श्री रोहिदास शिखरे, कवी, निवेदक प्रा. डॉ. सुशील सातपुते, कवी, व्याख्याते श्री दिपक नागरे, कवी प्रफुल्ल गोसावी यांनी सामाजिक वास्तव,

आहे. डीजेच्या तालावर नाचणेच केवळ उत्सव नाही तर समाजाचे प्रबोधन होऊन समाजाला दिशा व डोळस बनवणारे उपक्रम हे केलेल्या माध्यमातून गणेशोत्सवात झाले पाहिजे, असा

सूर रसिक श्रोत्यांमधून एकावयास मिळाला. अशा उत्सवांमध्ये शब्दांचा गाभारा, भावनांच्या संगती, काव्य कलेची सांगड, प्रबोधनाची जोड ही रसिक मनाला जोडल्या जाऊ शकते आणि तिला प्रचंड प्रमाणात दाद मिळू शकते, लोकांच्या हृदयापर्यंत ती पोहोचू शकते हे एक समाज जागृतीचे फार मोठे कार्य या मैफिलीतून हे कवी, कलाकार करीत आहेत, असे मत भक्त भाविक, रसिकांनी व्यक्त केले. हा कार्यक्रम यशस्वीरित्या संपन्न झाला. या मैफिलीचे बहारदार सूत्रसंचालन प्रा. डॉ. सुशिल सातपुते यांनी केले. श्री. जय श्रीराम गणेश मित्र मंडळाची आयोजन समिती यांनी या यशस्वी काव्यमैफिलीसाठी परिश्रम घेतले.

“समाजप्रबोधनाचा अखंड दीप – द. भ. प. बापूसाहेब ढगे महाराज” युवक आधार समाजरत्न पुरस्कार जाहीर

(प्रतिनिधी): समाजजागृती, व्यसनमुक्ती आणि भक्तीमार्ग प्रसारासाठी आयुष्य अर्पण करणारे आष्टी तालुक्यातील पारोडी येथील द. भ. प. बापूसाहेब ढगे महाराज यांना यंदाचा दैनिक युवक आधार समाजरत्न पुरस्कार जाहीर झाला आहे. त्यांच्या कार्याचा गौरव होत असून पारोडी व बोरुडी सह संपूर्ण आष्टी तालुक्यात आनंदाचे वातावरण निर्माण झाले आहे. द. भ. प. बापूसाहेब ढगे महाराज हे आनंद संप्रदायाचे तेजस्वी प्रवर्तक असून, परम पूजनीय बंडू बाबा महाराज यांच्या प्रेरणेने व परम पूजनीय नाना महाराज वाघमारे यांच्या कृपाशीर्वादाने त्यांनी वयाच्या २५ व्या वर्षी आनंद संप्रदायाचा अनुग्रह स्वीकारला. त्या क्षणापासून त्यांनी भक्तिमार्ग, समाजप्रबोधन आणि व्यसनमुक्त समाजनिर्मिती

यासाठी आपले जीवन समर्पित केले.

महाराजांनी कीर्तन व प्रवचनांच्या माध्यमातून शेकडो गावे पालथी घातली आहेत. त्यांच्या प्रबोधनपर कीर्तनांमुळे असंख्य तरुण व्यसनाच्या गोंतून बाहेर पडून भक्तीमार्गाकडे वळले. समाजातील दुरावलेले घटक एकत्र आणणे, शांतता, सद्भावना आणि अध्यात्माची शिकवण देणे हे त्यांचे ध्येय ठरले आहे. त्यांच्या कार्याचा एक महत्त्वाचा टप्पा म्हणजे बोरुडी येथे उभारलेले परम पूजनीय बंडू बाबा महाराजांचे मंदिर, जे आज हजारो भाविकांचे श्रद्धास्थान बनले आहे. तसेच पारोडी येथे ते गेली सलग बारा वर्षे आनंद संप्रदायाचा वैष्णव मेळावा आयोजित करीत आहेत. या मेळाव्यामुळे आष्टी तालुक्यात अध्यात्मिक व सामाजिक वातावरण अधिक बहरत आहे. त्यांच्या या सातत्यपूर्ण समाजकार्यासाठी

आणि प्रबोधनात्मक योगदानासाठी दैनिक युवक आधार समाजरत्न पुरस्कार त्यांना जाहीर झाला आहे. हा पुरस्कार ७ सप्टेंबर रोजी न्यू पनवेल, सेक्टर ७ शहरी हॉल येथे आयोजित कार्यक्रमात आयबीएन 18 लोकमतचे सहसंपादक मा. श्री. विलास बडे आणि स्टार प्रवाहवरील प्रसिद्ध मालिका हळद रसली, कुंकू हसलं फेम अभिनेत्री माधवी जुवेकर यांच्या हस्ते प्रदान करण्यात येणार असल्याची माहिती संपादक संतोष आमले यांनी दिली आहे. या पुरस्कारामुळे आनंद संप्रदायातील सर्व भाविकांमध्ये आणि आष्टी तालुक्यात अभिमानाची भावना निर्माण झाली असून, बापूसाहेब ढगे महाराज यांच्या कार्याचा गौरव होणे ही संपूर्ण समाजासाठी प्रेरणादायी बाब ठरली आहे.

जिजाऊ ब्रिगेडच्या बीड जिल्हा कार्याध्यक्षपदी मनिषाताई चवरे यांची निवड

म्हसोबावाडी: मराठा सेवा संघाचा स्थापना दिवस आणि ३५ वा वर्धापन दिनानिमित्त बीड येथे रविवार दि ३१ ऑगस्ट रोजी आयोजित कार्यक्रमात जिजाऊ ब्रिगेडच्या बीड जिल्हा व तालुका पदाधिकाऱ्यांच्या नियुक्ती

करण्यात आली. जिजाऊ ब्रिगेडच्या बीड जिल्ह्याच्या कार्याध्यक्षपदी मनिषाताई महेश चवरे तर बीड जिल्हा संघटकपदी ड. निर्मलाताई विलास सोनवणे यांची निवड करण्यात आली. जिजाऊ ब्रिगेडच्या प्रदेश उपाध्यक्ष

वर्षाताई माने आणि जिजाऊ ब्रिगेडच्या जिल्हाध्यक्षा प्रा. संगीताताई शिंदे यांनी त्यांना नियुक्तीपत्र देऊन निवड केली. या प्रसंगी एम.बी.बी.एस. परीक्षेत यश मिळवलेल्या गुणवंत विद्यार्थ्यांचा सत्कार करण्यात आला. या कार्यक्रमाचे

अध्यक्ष अशोक ठाकरे हे होते. यावेळी ज्येष्ठ मार्गदर्शक गोविंद कदम, मराठा सेवा संघाचे जिल्हाध्यक्ष धनंजय शेंडगे, डॉ. उर्मिलाताई शिंदे, डॉ. शरद शिंदे आदी मान्यवर तर महिला, पुरुष, विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

राष्ट्रीय क्रीडादिनी रोटरी क्लबने केला ग्राऊंडवर जाऊन खेळाडूंचा गौरव

गेवराई। प्रतिनिधी भारताला ऑलिम्पिकमध्ये सलग सुवर्णपदक मिळवून देणाऱ्या हॉकी संघाचा कर्णधार मेजर ध्यानचंद यांच्या जन्मदिनी राष्ट्रीय क्रीडा दिनानिमित्त रोटरी क्लब ऑफ गेवराईच्या संचालक व सदस्यांनी क्रीडांगणावर जाऊन राष्ट्रीय व राज्य खेळाडूंचा गौरव केला. यावेळी शेकडो विद्यार्थी खेळाडू मैदानावर उपस्थित होते. २९ ऑगस्ट हा दिवस मेजर ध्यानचंद यांच्या जयंतीदिनी संपूर्ण भारतात राष्ट्रीय क्रीडा दिन म्हणून साजरा केला जातो . त्यानिमित्त गेवराई रोटरी क्लब च्या संचालक व सदस्यांनी पाऊस सुरू असतानाही जगदंबा औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेच्या प्रांगणात शारदा स्पोर्ट्स कॅडमीच्या मैदानावर सायंकाळी जाऊन कबड्डी, खो -खो , सॉफ्टबॉल, थॅलॅटिक्स व इतर खेळातील राष्ट्रीय व राज्य खेळाडूंचा सन्मान करण्यात आला . सुरुवातीला हॉकीचे

जादूगार मेजर ध्यानचंद यांच्या प्रतिमेचे पूजन करण्यात आले. कबड्डीचे एनएसआय कोच डॉ . केतन गायकवाड, शुभम कांदे , राष्ट्रीय व राज्य खेळाडू बाळू आडे, गणेश यादव, ज्ञानेश्वर धापसे , भरत यादव , सॉफ्टबॉलचा गौतम बोरुडे, खो - खो चे तेजस्विनी जंगले, प्रतीक्षा येवले, ज्ञानेश्वरी काळम, ऋतुजा वाघमारे, अभिजीत हिवाळे, वेदांत काळे, सुशांत नलवडे, करण मोमीन, ऋतिक करे, निशांत तळवडे , विजय धुरंधरे आदी

खेळाडूंचा यावेळी सन्मान करण्यात आला . याच कार्यक्रमात राष्ट्रीय खेळाडू व कोच डॉ . केतन गायकवाड, विजय जाहरे (खो - खो), प्रा. डॉ. रविंद्र खरात (थलॅटिक्स), सचिन मोहिते (योगासन) , विजय अपर्णिगेकर (व्हॉलीबॉल), मयूर मोटे (कबड्डी), प्रल्हाद जाधव आदी खेळाडूंचा सन्मान रोटरी क्लब ऑफ गेवराईचे अध्यक्ष प्रा . राजेंद्र बरकसे, सचिव प्रविण जैन, व्होकेशनल सव्हिस चेअरमन राजेंद्र डेंगे , क्लब डमिनस्ट्रेशन

चेअरमन गणेश कुलकर्णी, रामदास शिंदे यांच्या हस्ते करण्यात आला . यावेळी खेळाडूंना मार्गदर्शन करताना प्रा . राजेंद्र बरकसे यांनी खेळात करियरच्या संधी खूप आहेत . देश- विदेशात जाता येते, साधिकता व एकतेची भावना वृद्धिंगत होते . यश अपयश पचवायची ताकत निर्माण होते . बुद्धिमत्ता वाढीस लागते . त्यामुळे किमान सायंकाळी तरी पालकांनी मुलांना ग्राऊंडवर पाठवावे, असे प्रतिपादन त्यांनी केले . खेळाडूंनी संवाद साधताना मेजर ध्यानचंद यांच्या जीवनातील थरारक व रोमांचकारी अनुभव सांगून खेळाडूंना राष्ट्र बळकट होते, असे मत क्लब प्रशासक गणेश कुलकर्णी यांनी मांडले . रोटरी क्लब ऑफ गेवराईचे सचिव प्रविण जैन यांनी उपस्थितांचे आभार मानले.

नाट्यश्री मासिक कविता स्पर्धेतील द्वितीय सत्राचा निकाल जाहीर.

गडचिरोली : स्थानिक मनाट्यश्री साहित्य कला मंच, गडचिरोलीफ च्या वतीने मासिक उत्कृष्ट कवी व कविता हा नविन उपक्रम सुरू करण्यात आलेला आहे. त्यानुसार दर महिन्याला ही स्पर्धा विनाशुल्क घेण्यात येते. या उपक्रमांतर्गत कवींना दिलेल्या विषयांवर कविता सादर करायची असून या कवितांमधून तीन उत्कृष्ट कवितांची निवड करण्यात येते. या कवितांना मासिक उत्कृष्ट कविता व कवीला उत्कृष्ट कवी म्हणून प्रथम, द्वितीय व तृतीय क्रमांकांने पुरस्कृत करण्यात येते. कविता संवर्धन व वाचनसंस्कृती जोपासणे हा स्पर्धेमार्गाचा उद्देश असल्याने पुरस्कृत कवींना पुरस्कार म्हणून पुस्तके व आकर्षक प्रमाणपत्राने नाट्यश्री वार्षिक महोत्सवात मान्यवरांचे गौरविण्यात येते. या उपक्रमाचे द्वितीय सत्र नुकतेच पार पडले असून या सत्राकरीता मआषाढ वारी, श्रावण धारा, तसेच सण व उत्सवफ, असे तीन विषय देण्यात आले

(राजरत्न पेटकर, सुनील बावणे, व रेखा बोरकर विजयी)

होते. यात ३८ कवींनी सहभाग नोंदवून दिलेल्या तीन विषयांवर एकूण ७९ कविता सादर केल्या होत्या. या स्पर्धेचा निकाल नुकताच जाहीर करण्यात आला असून इंदिरानगर (गडचिरोली) येथील राजरत्न पेटकर यांच्या मआषाढ वारीफ या विषयावरील मविठुल्लाफ या कवितेस प्रथम, बल्लारपूर (चंद्रपूर) येथील प्रसिद्ध कवी सुनील बावणे यांच्या मसण व उत्सवफ या विषयावरील मसणासुदीचा श्रावणफ या कवितेस द्वितीय व नामपूर येथील कवयित्री सौ. सुरेखा बोरकर यांच्या मश्रावणधाराफ या विषयावरील मश्रावण सरीफ या कवितेस तृतीय क्रमांकाचे पुरस्कार घोषित करण्यात आले आहे. असे नाट्यश्रीचे संचालक व नाटककार चुडाराम बल्हारापुरे, व कविता विभाग प्रमुख योगेश गोहणे यांनी

काळिबले आहे. या स्पर्धेचे परीक्षण प्रसिद्ध समीक्षक प्रा. डॉ. जनबंधू मेश्राम, प्रसिद्ध कथाकार कवी प्रमोद बोरसरे व कविता विभाग

प्रमुख योगेश गोहणे यांनी केले आहे. कवींच्या या यशाबद्दल नाट्यश्री चे प्रा. अरुण बुरे, दादा चुधरी, दिलीप मेश्राम, प्रा. यादव गहाणे तसेच

नाट्यश्रीच्या सदस्यांनी त्यांचे अभिनंदन केले आहे. या स्पर्धेत प्रामुख्याने संजय कुनघाडकर, खेमदेव हस्ते, अशोक कांबळे, अतुल

गंडाटे, रंजना चुधरी, प्रा. कृष्णा कुंभारे, नथ्युजी चिमुरकर, राजेंद्र सोनटके, राजेश बारसागडे, सौ. वैजयंती गहूकर, अहिंसक दहिवले, उकंडराव राऊत, सिध्दार्थ गोवर्धन, रोशनी दाते, विलास जेंगटे, यामिनी मडावी, आत्माराम बर्डे, सुनील शेर्की, ज्योत्सना बन्सोड, डॉ. केशनी हटवार, पी.डी. काटकर, सुभाष धाराशिवकर, सुनील बावणे, बाबुलाल राठोड, राजरत्न पेटकर, सोनाली रायपुरे, वंदना मडावी, सुरेश गेडाम, प्रिती चहांदे, सुरेखा बोरकर, शैला चिमड्यालवार, हरिष नैताम, म धुकर दुफारे, मंगला कोरकर, पुरुषोत्तम दहिकर, वंदना सोरते, सुजाता अवचट व प्रा. सरिता बुटले इत्यादी कवींनी सहभाग नोंदविला होता. या पुरस्काराचे वितरण नाट्यश्रीच्या पुढील वार्षिक कार्यक्रमात करण्यात येणार आहे.

- चुडाराम बल्हारापुरे (नाटककार)

दैनिक

लोकप्रगतीचा आरंभ

लोकआरंभ

बुधवार ३ सप्टेंबर २०२५

मनोज जरांगे
पाटलांच्या आंदोलनाला यश
आल्यामुळे छत्रपती संभाजी नगर
शहरात मराठा समाज बांधवांनी जल्लोष
केला. पुंडलिक नगर भागात छत्रपती शिवाजी
महाराजांच्या पुतळ्याला पुष्पहार अर्पण करत
मराठा बांधवांनी आनंद व्यक्त केला. काही
लोकांनी कारच्या छतावर जाऊन मराठा
आंदोलक मनोज जरांगे पाटील यांचा फोटो
हातात घेत गुलालाची उधळण करत
आनंद साजरा केला.

जिंकलो त रे राजा हो,, हा विजय सर्व गरीब मराठ्या चा

मराठ्यांसमोर सरकार झुकल!

जरांगे पाटलांच्या डोळ्यात आनंदाश्रू

मराठा आरक्षणाबाबत सुरु असलेले
उपोषण सोडल्यानंतर जरांगे
पाटलांच्या डोळ्यात आनंदाश्रू
दिसत होते. तसेच त्यांच्या चेहऱ्यावर
समाधानही दिसत होते. उपोषण
सोडताना जरांगे पाटलांनी मराठा
बांधवांना गावाकडे जाताना काळजी
घेण्याचे आवाहन केले आहे. तसेच
मी आता रुग्णालयात जाणार
आहे असंही त्यांना सांगितलं. पाच
दिवसांच्या या उपोषणानंतर जरांगे
पाटलांच्या बऱ्याच मागण्या मान्य
झाल्या आहेत. उपोषण सोडल्यानंतर
गणपतीची आरतीही करण्यात आली.
तसेच मराठा आरक्षण उपसमितीनेही
मराठा समाजाचे आभार मानले.

